

Szkoła Podstawowa nr 2
im. Tadeusza Kościuszki
w Skierniewicach

SZKOLNY PROGRAM
WSPIERANIA
UCZNIÓW UZDOLNIONYCH

Skierniewice, 2013

Spis treści:

I.	WSTĘP	str. 3
II.	DEFINICJA POJĘĆ	str. 4
III.	CHARAKTERYSTYKA UCZNIÓW UZDOLNIONYCH	str. 6
IV.	CHARAKTERYSTYKA UZDOLNIEŃ	str. 8
V.	KONCEPCJA PROGRAMU	str. 16
VI.	CELE PROGRAMU	str. 16
VII.	ADRESACI PROGRAMU	str. 17
VIII.	SZKOLNE OBSZARY UZDOLNIEŃ I ZAINTERESOWAŃ	str. 17
IX.	SPOSOBY REALIZACJI PROGRAMU	str. 18
X.	PROCEDURA IDENTYFIKOWANIA I KWALIFIKOWANIA UCZNIÓW UZDOLNIONYCH DO PROGRAMU	str.20
XI.	OPIEKA NAD UCZNIEM UZDOLNIONYM	str. 22
XII.	OGÓLNE ZASADY PRACY Z UCZNIEM UZDOLNIONYM	str. 23
XIII.	PRZYKŁADOWE SPOSOBY STYMULOWANIA ROZWOJU UCZNIÓW	str. 24
XIV.	SPOSOBY PROMOWANIA I NAGRADZANIA UCZNIÓW UZDOLNIONYCH	str. 24
XV.	WSPARCIE PSYCHOLOGICZNE I FINANSOWE DLA UCZNIA UZDOLNIONEGO	str. 25
XVI.	REALIZATORZY PROGRAMU I ICH ZADANIA	str. 26
XVII.	NASZE OCZEKIWANIA	str. 31
XVIII.	DOKUMENTACJA DOTYCZĄCA REALIZACJI SPWUU	str. 32
XIX.	MONITORING I EWALUACJA	str. 33

„Umysł nie jest naczyniem, które trzeba wypełnić, tylko ogniem, który należy rozpalić”

Plutarch

I. WSTĘP

Wspieranie uzdolnień i rozwój dziecięcej kreatywności to priorytety współczesnej szkoły. Nauczyciel jest pierwszym diagnostykiem i mistrzem wskazującym kierunek rozwoju każdego dziecka, a „...talent – jest jak kawałek szlachetnego, ale surowego metalu dopiero pilna praca go obrobi i wartość mu wielką nadaje” (Stanisław Staszic).

Od najwcześniejszych lat dziecięcych nauczyciele powinni dążyć do organizowania zajęć inspirujących wychowanków, do poszukiwania odpowiedzi na zadawane im pytania, motywowania do działania, samodzielnego rozwiązywania problemów, przeprowadzania różnego rodzaju doświadczeń, eksperymentów. Powinni cenić u uczniów twórcze myślenie, uwrażliwiać na bodźce istniejące w otoczeniu, dostarczać informacji dotyczących procesu twórczego, pracować jak najczęściej metodą dramy, „żywej lekcji” lub projektów. Bawić się w teatr, angażować wszystkie zmysły i emocje dzieci, zadawać różnego rodzaju pytania (pułapki, niespodzianki, zabawne, kontrowersyjne, dziwne).

Nie od dziś wiadomo, że do najważniejszych zadań edukacji należy wczesne wykrycie oraz właściwe wsparcie rozwoju i talentów u dzieci. Stąd niezbędne jest objęcie opieką każdego ucznia, który wykazuje szczególne zdolności intelektualne przewyższające swoich rówieśników.

W tym celu w Szkole Podstawowej nr 2 im Tadeusza Kościuszki opracowany został Szkolny Program Wspierania Uczniów Uzdolnionych, który pozwala każdemu uczniowi określić swoje zdolności i skutecznie rozwijać własne zainteresowania w sposób ukierunkowany. Zadania realizowane w ramach tego programu zostały tak określone, aby właściwie dotrzeć do wszystkich uczniów i skutecznie pracować z każdym dzieckiem, w zależności od jego potrzeb, możliwości, zainteresowań i uzdolnień.

II. DEFINICJA POJĘĆ¹

Zdolności są rozumiane jako:

- potencjalna szansa, aktualnie nie występująca, ale którą można nabyć
- biegłość, sprawność w wykonaniu jakiejś czynności
- aktualna możliwość jednostki do wykonania jakiejś czynności
- indywidualna właściwość człowieka, zapewniająca mu powodzenie w jakimś działaniu.

Zdolności to inaczej predyspozycje do łatwego opanowywania pewnych umiejętności, zdobywania wiedzy, uczenia się. Dzięki nim bez trudu przychodzi nam wykonywanie pewnych czynności, na które inni potrzebują więcej czasu. Dzielimy je na **zdolności ogólne i zdolności specjalne (kierunkowe)**.

Zdolności ogólne (akademickie, poznawcze, szkolne):

- Ujawniają się one w szybkości i efektywności uczenia się.
- Mają ścisły związek z poziomem inteligencji mierzonej przy pomocy testów psychologicznych.
- Uczniowie o tych zdolnościach posiadają wyższe niż przeciętnie możliwości językowe (w języku mówionym i pisanym) oraz matematyczne.
- Inne cechy ucznia o tych zdolnościach: nadzwyczajna pamięć, zdolności rozumowania abstrakcyjnego, bogate słownictwo, rozległa wiedza.
- Identyfikacja - testy inteligencji, testy wiedzy i zdolności poznawczych.
- Rokowania – kariera akademicka.

Zdolności kierunkowe:

- Ujawniają się w konkretnej dyscyplinie (np. muzyce, sporcie, sztukach plastycznych, szachach).
- Ujawniają się dosyć wcześnie i odpowiednio wspierane prowadzą do wybitnych osiągnięć.
- Cechy uczniów o tych zdolnościach: nadzwyczajna łatwość nabywania wiedzy lub sprawności w danej dziedzinie, wcześnie ujawniona predyspozycja do publicznych występów i pokazów („urodzony aktor”).
- Nie zawsze uzdolnieniu specjalnemu towarzyszy wysoki iloraz inteligencji.

---

¹ Definicje wg Prof. dr hab. K. J. Szmidta - wykład nt. Uczniowie zdolni: jak ich rozpoznać i jak im pomagać w rozwoju? – (Biuletyn 2008 - Centrum Doskonalenia i Edukacji we Włocławku)

- Identyfikacja - testy umiejętności, obserwacja, analiza wytworów (dokonań), portfolio.
- Wsparcie – zajęcia specjalne, programy specjalne dla uzdolnionych w danej dziedzinie, kontakt z mistrzami, szkoły letnie, kursy mistrzowskie, stypendia i wyjazdy zagraniczne.
- Rokowania – wybitny talent (artysta, mistrz sportowy, pisarz).

Uzdolnienia - to zdolności kierunkowe, specjalne, odpowiednio ukierunkowane, które warunkują ponadprzeciętny poziom wykonania jakiegoś rodzaju działalności, na przykład naukowej, artystycznej, fizycznej, technicznej itp.

Inaczej – zdolności specjalne: poznawcze, językowe, literackie, matematyczne, techniczne, muzyczne, plastyczne, pedagogiczne, społeczne i in.

Osoby wyróżniające się wysokim poziomem zdolności specjalnych (jednej lub więcej) określa się mianem **uzdolnionych**.

Zdolności twórcze:

- Manifestują się w umiejętności znajdowania nowych problemów i generowania nowych i oryginalnych rozwiązań.
- Uczniowie uzdolnieni twórczo zadają dociekliwe pytania, poszukują rozwiązań nietypowych i mało popularnych, często buntują się przeciwko schematom i normom.
- Inne cechy uczniów twórczych: płynność i giętkość myślenia, otwartość na doświadczenia, bawienie się pojęciami i problemami (Co by było, gdyby...?), tolerancja dla ryzyka i podejmowanie wyzwań poznawczych.
- Nie muszą przejawiać wysokich zdolności poznawczych lub specjalnych, mają opinie niesfornych i kłopotliwych.
- Identyfikacja – testy twórczego myślenia, analiza wytworów, obserwacja zachowań.
- Wsparcie: zajęcia twórcze, lekcje twórczości, zadania specjalne, projekty.
- Rokowania: wybitny twórca w wybranej lub w różnych dziedzinach.

Talent - specyficzny kompleks cech indywidualnych, ujawniających się już w okresie wczesnego dzieciństwa u niewielu osób, prowadzący do szczególnego mistrzostwa w jakiejś dziedzinie. Inaczej – bardzo wysoki poziom określonej zdolności specjalnej lub wiązki uzdolnień, które przejawiają się w ponadprzeciętnej łatwości nabywania wiedzy lub sprawności w jakiejś dziedzinie (talent muzyczny, plastyczny, aktorski, literacki itp.).

Ci nieliczni, którzy wyróżniają się uzdolnieniami w wielu dziedzinach, wysokim poziomem uzdolnień twórczych oraz wybitną inteligencją zasługują na miano **geniuszy**.

III. CHARAKTERYSTYKA UCZNIÓW UZDOLNIONYCH

Jak rozpoznać ucznia zdolnego i wybitnie uzdolnionego?

Jest dziewięć oznak świadczących o tym, że uczeń jest wybitnie uzdolniony²:

1. **Ciekawość poznawcza** – dzieci wybitnie zdolne są szczególnie dociekliwe i interesują się żywo sprawami ogólnymi, ale i konkretnymi.
2. **Spostrzegawczość** - zdolne dziecko zauważa najdrobniejsze szczegóły, dostrzega podobieństwa i różnice pomiędzy obiektami i ideami.
3. **Zainteresowania** - uczeń zdolny ma szerokie i wybranych dziedzinach bardzo pogłębione zainteresowania. Dotyczą one także poważnych i „dorosłych” problemów.
4. **Zamiłowanie do czytania – „połykanie” lektur** - dziecko zdolne bardzo dużo i szybko czyta, wykazuje prawdziwe zamiłowanie do czytania i ma ulubione dziedziny oraz lektury. Potrafi umiejętnie zreferować przeczytane treści.
5. **Wyobraźnia twórcza** - uczeń wybitnie zdolny ma łatwość w tworzeniu wyobrażeń i odtwarzaniu obrazów znanych. Jego wyobrażenia są dokładne i oryginalne, potrafi generować obrazy rzeczy nieistniejących, zaskakujące i sensowne.
6. **Koncentracja i wytrwałość** - dziecko zdolne łatwo się koncentruje i to na dłuższy czas, jest odporne na zmęczenie.
7. **Samokrytycyzm** - zdolne dziecko stawia sobie wysokie wymagania, jest samokrytyczne i ciągle niezadowolone z własnych osiągnięć.

---

² Edward Nęcka –(Inteligencja: Struktura – geneza – funkcje, Gdańsk 2003)

8. **Dojrzałość** - dzieci wybitnie zdolne często dorównują dorosłym poziomem prowadzonej rozmowy, ich sądy są dojrzałe i uzasadnione. Osiągnięcia twórcze dzieci zdolnych niejednokrotnie dorównują dorosłym.
9. **Żwawość intelektualna** - dziecko zdolne łatwo popada w stan ekscytacji nowym problemem, czerpie przyjemność intelektualna z jego rozwiązywania. Obca jest mu apatia i znudzenie w sferze poznawczej.

Rzadko wszystkie te cechy występują u jednego dziecka.

Ustalenie, czy dziecko jest uzdolnione to zadanie trudne i wymagające rozpoczęcia w możliwie najwcześniejszym wieku. Nie można przy tym zapominać, że każde dziecko jest inne i powinno być traktowane z pełnym respektem dla swojej indywidualności. Uzdolnienia u jednych rozwijać się mogą szybciej, u innych wolniej, a nie stymulowane mogą po prostu zanikać.

Uczeń szczególnie uzdolniony, wszechstronnie lub kierunkowo, ma specjalne potrzeby edukacyjne wynikające ze szczególnych możliwości intelektualnych i emocjonalnych. Potrzeby te powinny być w porę rozpoznane i uwzględnione w toku kształcenia i wychowania.

Autentyczne uzdolnienia w wielu kierunkach zdarzają się bardzo rzadko. Najczęściej spotyka się człowieka uzdolnionego w jakiejś jednej dziedzinie. Często wśród dzieci są takie, które mają zdolności w określonym kierunku: uzdolnienia muzyczne, plastyczne, językowe, sportowe, matematyczne.

Uczeń osiągający bardzo dobre oceny szkolne ze wszystkich przedmiotów, jest więc uczniem zdolnym do uczenia się, a nie uzdolnionym.

Geoff Lewis twierdzi, że zdolności do różnych przedmiotów są ze sobą powiązane, (najczęściej są to zdolności do przedmiotów pozostających w tym samym obszarze, np. matematyka i nauki przyrodnicze albo języki i inne przedmioty humanistyczne). Nierzadko zdarza się połączenie zdolności do przedmiotów ścisłych i talentu muzycznego. Są również dzieci ogólnie zdolne ze szczególnym uzdolnieniem w jednym kierunku, np. uczeń ma talent do pisania wierszy, a nie obserwuje się tego talentu w jego prozie.

IV. CHARAKTERYSTYKA UZDOLNIEŃ

UZDOLNIENIA HUMANISTYCZNE (LITERACKIE / PISARSKIE)

DZIECKO :

- wczesnie przejawia zainteresowania książkami i czytaniem
- fascynuje się światem liter i chętnie uczy się ich pisać
- chętnie uczy się czytać
- szybko czyta ze zrozumieniem
- wyprzedza rówieśników w umiejętności czytania i pisania
- z łatwością potrafi wymyślać logiczne i ciekawe opowiadania i historyjki
- ma nad wiek bogaty słownik
- jest odcytane
- z łatwością wykonuje rozmaite ćwiczenia leksykalne
- próbuje swoich sił w twórczości literackiej
- popełnia niewiele błędów ortograficznych i gramatycznych
- odczytuje sensory metaforyczne w dziełach literackich, filmowych, teatralnych
- lubi piękne wyrażenia, aforyzmy i powiedzonka
- szybko rozpoznaje związki przyczynowo - skutkowe
- ma zdolności do nauki przedmiotów humanistycznych
- potrafi myśleć kreatywnie, ma bujną wyobraźnię
- jest wrażliwe na uczucia innych
- jest bystrym i wnikliwym obserwatorem ludzkich zachowań
- chętnie uczestniczy w życiu kulturalnym miasta

UZDOLNIENIA JĘZYKOWE

DZIECKO :

- lubi słuchać rozmów w językach obcych
- wykazuje duże zainteresowanie nauką języków obcych
- posiada tzw. sprawność językową (rozumienie szerokiego zakresu słów, łatwe dysponowanie potrzebnymi słowami, giętkość i umiejętność dobitnego wyrażania myśli)
- chętnie uczy się słówek i potrafi je powtórzyć prawidłowo wymawiając

- ma dobrą pamięć językową (zdolność wzrokowego zapamiętywania znaczenia słów, przechowywania i odtwarzania zapamiętanych znaczeń)
- ma wycucie stylistyczne i umiejętność stosowania poprawnych struktur zdaniowych
- potrafi rozróżniać poprawne formy gramatyczne na podstawie języka polskiego oraz na podstawie języka obcego
- umie wyciągać wnioski i budować reguły rządzące językiem obcym

Amerykański psycholingwista Carroll wyróżnił cztery cechy, które mają decydujący wpływ na zdolności językowe i dają podstawy do prognozowania jak u danej osoby będzie przebiegać nauka języka obcego. Do tych cech zaliczył:

- pamięć skojarzeniową
- umiejętność kojarzenia dźwięku i symbolu
- umiejętność wnioskowania
- wrażliwość na strukturę gramatyczną.

Zdolności językowe Carroll definiuje jako umiejętność szybkiego uczenia się nowego języka i możliwość osiągnięcia wysokiego stopnia jego znajomości. Twierdzi, że są odwrotnie proporcjonalne do ilości czasu poświęconego na naukę, zatem ktoś obdarzony zdolnościami będzie się uczył znacznie szybciej.

Rozwój zdolności językowych można wspomagać właściwie dobranymi metodami nauczania. Dlatego prawidłowo prowadzony proces edukacji oraz wysoka motywacja, mogą wpłynąć na ich rozwój.

UZDOLNIENIA MATEMATYCZNE

DZIECKO :

- od najmłodszych lat szybko operuje cyframi i liczbami
- jasno i zwięźle odpowiada na pytania
- nie ufa intuicji, chce dowodów
- wykazuje wytrwałość i upór w rozwiązywaniu zadań
- uwielbia zadania rachunkowe, zagadki, puzzle, gry liczbowe
- szybko operuje „skrókami” matematycznymi
- rysuje w sposób mechaniczny i schematyczny anizeli artystyczny

- posiada umiejętność dostrzegania problemów i zależności matematycznych oraz elastycznego i niestereotypowego myślenia
- stosuje niekonwencjonalne metody rozwiązywania problemów matematycznych
- posiada umiejętność klasyfikowania, analizowania i odkrywania logicznych powiązań
- ma zdolność szybkiego przejścia z rozumowania konkretno-obrazowego do myślenia abstrakcyjnego
- posiada dobrze rozwiniętą pamięć logiczną i mechaniczną
- poszukuje jak najprostszycch i jasnych rozwiązań
- charakteryzuje się szybkim tempem pracy
- trafnie formułuje hipotezy, sugestie i sądy
- potrafi uogólniać, widzi konkretny problem na ogólnym tle
- przejawia prawdziwe zainteresowanie różnymi działami matematyki
- często przejawia predyspozycje do gry w szachy oraz gry na instrumencie muzycznym

Dodatkowe zdolności, które mogą, ale nie muszą występować:

- ✓ szybkość przebiegu procesów myślowych
- ✓ zdolności rachunkowe – wykonywanie szybkie i dokładne obliczeń, często w pamięci
- ✓ pamięć do cyfr, liczb, wzorów
- ✓ wyobraźnia przestrzenna
- ✓ zdolność naocznego wyobrażania abstrakcyjnych stosunków i zależności
- ✓ mała podatność na zmęczenie

UZDOLNIENIA NAUKOWE / PRZYRODNICZE

DZIECKO:

- interesuje się zjawiskami przyrodniczymi
- zauważa ogólne siły rządzące przyrodą
- dostrzega potrzebę ochrony środowiska
- wie jak dbać o naszą planetę na co dzień
- lubi słuchać wiadomości związanych z nauką i przyrodą

- potrafi długo i cierpliwie zajmować się jedną czynnością
- lubi zabawy badawcze
- przejawia wielką ciekawość światem
- wybiera sytuacje nowe i stawiające opór
- jest spostrzegawcze i ożywione
- długo przechowuje informacje w pamięci
- ma dobrze rozwinięte myślenie analityczno-przyczynowe
- potrafi myśleć logicznie
- potrafi zadawać precyzyjne pytania
- robi wiele rzeczy na swój sposób
- lubi eksperymentować
- wymyśla wiele sposobów na osiągnięcie celu
- udziela nieoczekiwanych, „przemądrzałych” odpowiedzi
- lubi pracować samo

UZDOLNIENIA TECHNICZNE / INFORMATYCZNE

DZIECKO :

- lubi zabawy badawcze
- potrafi długo i cierpliwie zajmować się jedną czynnością
- manipuluje przedmiotami (rozkłada je i składa)
- zadaje wiele pytań na temat działania urządzeń
- ma dobrze rozwinięte myślenie analityczne
- dostrzega i rozumie różne pojęcia i związki
- potrafi rysować schematy urządzeń zgodnie ze swoją wiedzą i odczuciem
- przejawia nad wiek wysoki poziom planowania, rozwiązywania problemów i abstrakcyjnego myślenia
- samodzielnie rozwiązuje problemy konstrukcyjne
- jest pomysłowe, wpada na oryginalne pomysły
- często zbiera różne przedmioty, klasyfikuje je
- czyta książki popularnonaukowe
- przeprowadza doświadczenia
- interesuje się komputerem, ma łatwość jego obsługi

UZDOLNIENIA TWÓRCZE

DZIECKO:

- dziecko posiada inwencję twórczą
- potrafi wymyślać opowiadania, gry, wiersze, piosenki itp.
- zadaje dużo pytań stawianych przez dorosłych
- lubi eksperymentować i sprawdzać hipotezy, by uzyskać odpowiedź na nurtujące pytania
- potrafi wykorzystać w nowy niezwykły sposób znane materiały i środki
- bawi się w projektowanie różnorodnych, niekiedy dziwnych wynalazków, potrafi wyjaśnić ich zastosowanie.
- potrafi wykorzystać najzwyklejsze przedmioty w celu uatrakcyjnienia jakiejś zabawy
- jest wytrwale w podejmowanym zadaniu
- jest dociekliwe, żądne ryzyka i przygód
- posiada bujną wyobraźnię
- jest nonkonformistą, indywidualistą, lubi swoją odmienność, którą niekiedy wyraża w swoim sposobie ubierania się, poglądach, zachowaniach, oryginalnych dziełach

UZDOLNIENIA PLASTYCZNE

DZIECKO:

- dziecko lubi rysować, malować, lepić z gliny lub plasteliny
- chętnie eksperymentuje, przejawia oryginalność w doborze tematów, technik, kompozycji i materiałów.
- tworzy własne kompozycje
- potrafi dostrzec perspektywę i nanieść ją w swojej pracy
- poprzez sztukę wyraża swoje uczucia
- zauważa szczegóły i barwy, których inne dzieci nie dostrzegają
- ma wyostrzoną percepcję przedmiotów codziennego użytku
- odwiedza galerię, wystawy, interesuje się dziełami sztuki
- posiada dużą chęć eksperymentowania na zajęciach plastycznych
- interesuje się pracą artystyczną innych ludzi
- potrafi wyrazić odczucia na temat oglądanej pracy plastycznej

- jest wrażliwe na piękno, ma rozwinięte poczucie estetyki
- posiada tzw. fantazję twórczą (samodzielność w odtwarzaniu i tworzeniu)
- samodzielne i intuicyjne zdobywa umiejętności plastyczne

UZDOLNIENIA MUZYCZNE / WOKALNE

DZIECKO :

- lubi zajęcia muzyczne
- fascynuje się światem dźwięków
- lubi śpiewać
- bezbłędnie odtwarza rytm
- wymyśla oryginalne melodie
- tworzy własne kompozycje muzyczne
- potrafi ułożyć własny tekst do muzyki
- lubi słuchać muzyki
- jest wrażliwe na muzykę
- lubi tańczyć
- szybko opanowuje grę na instrumentach
- potrafi rozróżnić natężenie dźwięku
- rozróżnia tempo
- odtwarza akcent muzyczny
- lubi brać udział w koncertach

UZDOLNIENIA AKTORSKIE / RECYTATORSKIE

DZIECKO :

- potrafi wyrażać siebie, swoje uczucia
- swobodnie wciela się w każdą rolę
- ma bogatą mimikę, gesty
- lubi występować publicznie odgrywając różnorodne role aktorskie
- potrafi obserwować i naśladować ludzi i zwierzęta
- umiejętnie wyczuwa stany emocjonalne
- ma bujną wyobraźnię
- potrafi zmieniać, modulować głos
- ma szeroki zakres pamięci krótkotrwałej

- ma nad wiek rozwinięte poczucie humoru
- chętnie uczestniczy w spektaklach, przedstawieniach
- często posiada zdolności parodiowania innych, podkładania głosów
- ma naturalne umiejętności pantomimiczne
- pisze oryginalne scenariusze
- potrafi dyrygować innymi aktorami
- aktywnie interesuje się wszystkimi aspektami teatru, filmu, telewizji, radia

UZDOLNIENIA SPORTOWE

DZIECKO :

- wyróżnia się doskonałą koordynacją ruchów, jest energiczne, aktywne ruchowo
- lubi brać udział w grach i zabawach sportowych o wysokim stopniu rywalizacji
- wyróżnia się w grach i sportach, „czuje” grę szczególnie w sportach drużynowych
- ma wysoki poziom wydolności sercowo-naczyniowej
- łatwo adaptuje się do wszystkich rodzajów sportów i zajęć rekreacyjnych
- posiada doskonałe rozeznanie taktyczne w wybranych grach i dyscyplinach, potrafi szybko i skutecznie zastosować zasady w nowej grze lub zabawie
- posiada nieprzeciętny poziom jednej z cech motorycznych (np. wytrzymałość, siła)
- potrafi szybko nauczyć się nowych technik sportowych
- chętnie wykonuje różne ćwiczenia fizyczne
- cechuje go doskonała pamięć, wyobraźnia motoryczna i odporność psychiczna
- wykazuje chęć poprawienia wyników oraz własnych błędów
- jest jednym z najbardziej sprawnych fizycznie uczniów w klasie lub grupie rówieśniczej
- lubi sporty na otwartym powietrzu, wędrowki i włóczęgi
- jest wytrwale w ćwiczeniach i na treningach, ambitne, pracowite
- z powodzeniem rywalizuje w sporcie z dziećmi starszymi od siebie
- czyta artykuły i wiadomości sportowe

UZDOLNIENIA SPOŁECZNE (PRZYWÓDCZE)

DZIECKO :

- dziecko zazwyczaj jest w centrum uwagi
- jest pewne siebie, uwielbia być na czele
- ma poczucie lojalności grupowej i indywidualnej oraz sprawiedliwości społecznej
- przez inne dzieci uznawane jest za przewodnika
- jest towarzyskie, unika sporów, kłótni
- jest cierpliwe, tolerancyjne, odpowiedzialne, dotrzymuje obietnic
- kontroluje przebieg zabawy i wykorzystuje to do zdobywania uznania u rówieśników oraz do manipulowania nimi
- wie jak zaszczepić innym entuzjazm do pomysłu
- dobrze adoptuje się w nowym miejscu
- łatwo kontaktuje się z innymi dziećmi i z dorosłymi
- umie wpłynąć na innych, by zmierzali do pożądanых lub niepożądanych celów
- inni oglądają się na niego, gdy trzeba wpaść na pomysł lub podjąć decyzję

UZDOLNIENIA SPOŁECZNE (ORGANIZATORSKIE)

DZIECKO:

- lubi pełnić różne odpowiedzialne funkcje z szkole, klubie czy organizacjach
- podejmuje inicjatywę i wykazuje samodzielność działania
- broni swoich spraw i praw innych
- jest stanowcze i konsekwentne w przekazywaniu osobistych sądów i poglądów
- zręcznie manipuluje ludźmi ukierunkowując ich na odpowiedni tor postępowania
- potrafi precyzyjnie zbierać dane, opinie o interesujących go zagadnieniach, problemach i ludziach

V. KONCEPCJA PROGRAMU

Szkolny Program Wspierania Uczniów Uzdolnionych (SPWUU) realizowany będzie przez nauczycieli w trakcie zajęć lekcyjnych i zajęć pozalekcyjnych takich jak: koła zainteresowań, zajęcia wynikające z organizacji pracy szkoły, zajęcia w ramach godzin z art. 42 ust.2 pkt 2 Karty Nauczyciela oraz zajęcia z inicjatywy nauczyciela.

Program sformułowany został na podstawie obowiązującego prawa oświatowego. Przedstawia założenia, cele i zadania do realizacji przez naszą placówkę. Dokument tworzy integralną całość z Wieloletnim Programem Rozwoju Szkoły, Programem Wychowawczym Szkoły oraz z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania.

Program zakłada rozpoznanie, rozbudzanie i rozwijanie zainteresowań oraz uzdolnień uczniów w ramach wszystkich przedmiotów szkolnych. Przewiduje zaangażowanie całego grona pedagogicznego, Samorządu Uczniowskiego, rodziców oraz podmiotów zainteresowanych problematyką uczniów uzdolnionych.

VI. CELE PROGRAMU

Cel ogólny:

Celem przewodnim programu jest tworzenie przez szkołę sprzyjającej atmosfery do wczesnego rozpoznawania, rozbudzania i rozwijania zainteresowań, uzdolnień i umiejętności uczniów, tak, aby mogli odnieść sukces na miarę swoich możliwości.

Cele szczegółowe:

1. Stymulowanie rozwoju uzdolnień i zainteresowań uczniów.
2. Inspirowanie uczniów do aktywności twórczej i oryginalności myślenia.
3. Kształtowanie ucznia kreatywnego, o szerokich horyzontach umysłowych.
4. Wzbogacanie propozycji zróżnicowanego kształcenia lekcyjnego i pozalekcyjnego.
5. Dostarczanie uczniom wiedzy o wyższym stopniu trudności, zgodnie z ich rozwojem intelektualnym i uzdolnieniami.
6. Dostarczanie uczniom wiedzy na temat efektywnego uczenia się, dokonywania samooceny i planowania własnego rozwoju.

7. Podnoszenie świadomości wśród kadry pedagogicznej i rodziców odnośnie potrzeb uczniów uzdolnionych.
8. Zdobywanie dostępu do wszelkich możliwych źródeł wsparcia dla uczniów uzdolnionych.
9. Zwiększenie efektywności pracy całej szkoły.

VII. ADRESACI PROGRAMU

Szkolny Program Wspierania Uczniów Uzdolnionych skierowany jest do uczniów, którzy wykazują szczególne zdolności przewyższające swoich rówieśników, posiadają jedno lub więcej predyspozycji w danym kierunku oraz ciekawość poznawczą i motywację twórczą. Program jest otwarty na uczniów dociekliwych i pomysłowych, chętnych pogłębiać i rozwijać swoje zainteresowania, pasje i zdolności.

VIII. SZKOLNE OBSZARY UZDOLNIEŃ I ZAINTERESOWAŃ

W naszej szkole będziemy rozwijać zainteresowania i uzdolnienia uczniów w następujących obszarach:

- humanistyczny (język polski, historia)
- matematyczny
- przyrodniczy
- techniczno - informatyczny
- językowy (język angielski)
- artystyczny:
  - ✓ muzyczny
  - ✓ plastyczny
  - ✓ teatralny
  - ✓ taneczny
- sportowy
- społeczny (przywódczy, organizatorski)

IX. SPOSOBY REALIZACJI PROGRAMU

ZADANIA SZKOŁY

- 1) Wskazanie uczniów uzdolnionych przy pomocy narzędzi i procedur rozpoznawania uzdolnień.
- 2) Założenie Szkolnej Bazy Uczniów Uzdolnionych.
- 3) Opracowanie harmonogramu działań w ramach Szkolnego Programu Wspierania Uczniów Uzdolnionych na dany rok szkolny.
- 4) Monitorowanie uczniów objętych programem.
- 5) Świadome kierowanie rozwojem ucznia uzdolnionego.
- 6) Dbanie przez szkołę o adekwatną do rodzaju uzdolnień uczniów ofertę szkolnych zajęć pozalekcyjnych.
- 7) Organizowanie na terenie szkoły różnych form współzawodnictwa szkolnego i międzyszkolnego.
- 8) Posiadanie przez szkołę bogatego kalendarza imprez i uroczystości szkolnych.
- 9) Organizowanie cyklicznych imprez prezentujących osiągnięcia uczniów i służących upowszechnianiu ich sukcesów (np. Szkolny Dzień Talentów).
- 10) Tworzenie w szkole klas profilowanych oraz realizowanie programów własnych opracowanych przez nauczycieli placówki.
- 11) Przygotowywanie uczniów uzdolnionych do udziału w konkursach i zawodach sportowych o różnym zasięgu.
- 12) Stosowanie w pracy z uczniami metod i form stymulujących rozwój uzdolnień u uczniów.
- 13) Dostrzeganie i nagradzanie osiągnięć i sukcesów uczniów uzdolnionych.
- 14) Promowanie uczniów uzdolnionych na terenie szkoły i poza nią.
- 15) Stała współpraca z Ośrodkiem Rozwoju Edukacji w zakresie tworzenia systemu pracy z uczniem zdolnym w ramach sieci „Szkół Odkrywców Talentów” oraz z Wojewódzkim Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w ramach projektu Mapa Talentów.
- 16) Nawiązywanie współpracy z innymi szkołami oraz lokalnymi instytucjami pozaszkolnymi zajmującymi się wspieraniem uzdolnień uczniów (domy kultury, szkoły muzyczne, kluby sportowe, biblioteki, itp.)

- 17) Włączenie do współpracy instytucji działających na rzecz uczniów zdolnych (placówki specjalistyczne, ośrodki specjalistyczne, stowarzyszenia, fundacje, towarzystwa).
- 18) Zapewnienie wsparcia psychologicznego i finansowego dla uczniów uzdolnionych.
- 19) Współpracowanie ze środowiskiem lokalnym w dziedzinie życia kulturalnego i społecznego.
- 20) Stworzenie uczniom wybitnie uzdolnionym warunków do realizacji nauki w ramach Indywidualnego Toku Nauki (ITN) lub Indywidualnego Programu Nauki (IPN).
- 21) Zwiększanie kompetencji kadry nauczycielskiej w zakresie rozpoznawania i wspierania rozwoju ucznia uzdolnionego.
- 22) Zaangażowanie rodziców do pomocy w rozwijaniu uzdolnień ich dzieci.
- 23) Stworzenie na stronie internetowej szkoły zakładki „Odkrywamy talenty” służącej wymianie doświadczeń pomiędzy szkołami należącymi do sieci „Szkół Odkrywców Talentów”.
- 24) Gromadzenie i uzupełnianie literatury z zakresu pracy z uczniem zdolnym.
- 25) Systematyczne wzbogacanie szkoły w ciekawe i nowoczesne środki dydaktyczne.
- 26) Dokumentowanie realizacji Szkolnego Programu Wspierania Uczniów Uzdolnionych.

**WSPÓŁPRACA SZKOŁY Z RODZICAMI / PRAWNYMI OPIEKUNAMI
BĘDZIE OBEJMOWAĆ:**

- przedstawienie Szkolnego Programu Wspierania Uczniów Uzdolnionych Radzie Rodziców
- pozyskanie informacji o dziecku (wywiad dotyczący zainteresowań i uzdolnień dzieci, ankieta)
- powiadomienie o objęciu dziecka SPWUU i podejmowanych wobec dziecka działaniach
- informowanie o ofercie zajęć pozalekcyjnych w szkole i poza nią
- informowanie o ofercie konkursów szkolnych i zewnętrznych

- informowanie rodziców o ofercie stypendialnej (szkolnej i pozaszkolnej)
- indywidualne konsultacje dla rodziców z psychologiem, pedagogiem
- warsztaty dla rodziców
- współpracę w przygotowaniu ucznia do różnych form współzawodnictwa
- angażowanie rodziców do dzielenia się swoją wiedzą i umiejętnościami zawodowymi (np. warsztaty dla uczniów, wizyta w zakładzie pracy)
- wsparcie w motywowaniu dziecka

X. PROCEDURA IDENTYFIKOWANIA I KWALIFIKOWANIA UCZNIÓW UZDOLNIONYCH DO PROGRAMU

Identyfikacja ucznia uzdolnionego jest procesem trudnym i złożonym. Wymaga zastosowania różnych metod i zebrania danych o uczniu z wielu źródeł. Dlatego ważne jest, aby w ten proces zaangażowani byli wszyscy pracownicy szkoły i rodzice.

Ważne, aby identyfikacja ucznia uzdolnionego nie opierała się wyłącznie na osiągnięciach i ocenach szkolnych, ale odzwierciedlała rzeczywisty potencjał ucznia i zawierała informacje o dziedzinach i dyscyplinach, w których uczeń jest uzdolniony.

Należy także uważać na funkcjonujące, niekiedy mylące, potoczne rozumienie pojęcia zdolności, które zakłada, że uczeń zdolny to taki, który dobrze się uczy i ma wzorowe zachowanie, nie przeszkadza na lekcjach, nie miewa dziwnych pomysłów, jest posłuszny, grzeczny i schludny.

W procesie identyfikacji uczniów zdolnych należy przewidzieć trzy zasadnicze sytuacje.

- Pierwsza sytuacja dotyczyć będzie wszystkich uczniów zdolnych, którzy sami się ujawniają, głównie swoim zachowaniem, aktywnością, wiedzą. Trzeba tę identyfikację wstępnie akceptować, ale prowadzić przez dłuższy czas obserwacje i badania nad nimi, aby potwierdzić uzdolnienia, a raczej określić, jakiego rodzaju są, aby właściwie stymulować rozwój.

- Druga sytuacja związana będzie z tymi uczniami, co, do których przypuszczamy, że są uzdolnieni, ale mamy wątpliwości i nie wiemy, jakiego rodzaju są to uzdolnienia.
- I sytuacja trzecia: to uczniowie, z ukrytymi zdolnościami, trzeba ich odnaleźć i pomóc im w ich rozwinięciu.

W celu poznania potencjalnych możliwości uczniów nauczyciele są zobowiązani podjąć następujące działania:

Gromadzenie informacji o uczniach

- Przeprowadzenie ankiet wśród rodziców i uczniów celem zdiagnozowania potrzeb i sfer zainteresowań uczniów (opracowanie na jej podstawie oferty zajęć pozalekcyjnych).
- Przeprowadzenie testów diagnozujących w celu określenia poziomu umiejętności uczniów rozpoczynających naukę na danym etapie kształcenia.
- Zebranie informacji o uczniach pod kątem ich szczególnych zainteresowań na podstawie ankiet i przedstawienie ich w postaci „Spisu zainteresowań uczniów”. (Ankieta dla rodziców uczniów klas I - „*Zainteresowania i pasje mojego dziecka*” oraz ankieta dla uczniów klas II - VI - „*Moje zainteresowania i pasje*”).

Metody identyfikacji i diagnozy uczniów uzdolnionych

- 1) Obserwacja (m.in. zachowań znamionujących uzdolnienia, np. aktywności własnej ucznia, zadawania pytań, dociekliwości, prezentowania wiedzy wykraczającej poza program nauczania, itp.).
- 2) Wywiad (m.in. z uczniem, rodzicami, nauczycielami, psychologiem).
- 3) Testy predyspozycji i zdolności, kwestionariusze, skale, listy cech, itp.
- 4) Nominacje (nauczycielskie, rodzicielskie, zespołu klasowego, autonominacje).
- 5) Oryginalne prace, wytwory i osiągnięcia uczniów (np. prace plastyczne, utwory muzyczne, sukcesy w konkursach, zawodach, itp.).
- 6) Opinia poradni psychologiczno-pedagogicznej lub psychologa szkolnego.

Pomocne narzędzia do identyfikacji i diagnozy uzdolnień

- rejestr zainteresowań uczniów jako prognostyk uzdolnień
- testy na badanie współczynnika inteligencji (np. test Wechslera)
- nauczycielski formularz oceny talentów (J. Eby)
- zestawy kontrolne do rozpoznawania talentów (Lewis)
- kwestionariusz umiejętności ucznia (S.R. Laycock)
- testy rysunkowe twórczego myślenia (Jellen-Urban)
- kwestionariusz do wykrywania wybitnych uzdolnień u dzieci (D. Weeks)

Sposób zgłoszenia ucznia do Szkolnego Programu Wspierania Uczniów Uzdolnionych (SPWUU)

Zgłoszenie ucznia do Szkolnego Programu Wspierania Uczniów Uzdolnionych następuje poprzez wypełnienie przez osobę zgłaszającą (np. nauczyciela, wychowawcę, rodzica) *Karty zgłoszenia ucznia do SPWUU*. Wypełnioną kartę należy przekazać do Zespołu ds. wspierania uczniów uzdolnionych.

Sposób kwalifikowania ucznia do Szkolnego Programu Wspierania Uczniów Uzdolnionych

Kwalifikacji ucznia do Szkolnego Programu Uczniów Uzdolnionych dokonuje Zespół ds. wspierania uczniów uzdolnionych na podstawie analizy zebranych informacji o uczniu. Uczniowi zostaje założona *Karta ucznia uzdolnionego*.

XI. OPIEKA NAD UCZNIEM UZDOLNIONYM

Każdemu uczniowi objętemu Szkolnym Programem Wspierania Uczniów Uzdolnionych zostaje przydzielony opiekun lub opiekunowie (maksymalnie trzech) w zależności od tego, jakie zdolności wykazuje uczeń.

Opiekunem ucznia uzdolnionego zostaje nauczyciel przedmiotu, w którym uczeń przejawia szczególne zdolności (nauczyciel uczący lub inny nauczyciel uczący tego samego przedmiotu).

Opiekuna uczniowi przydziela Dyrektor szkoły na wniosek Zespołu ds. wspierania uczniów uzdolnionych.

XII. OGÓLNE ZASADY PRACY Z UCZNIEM UZDOLNIONYM

- 1) Kreowanie bezpiecznej, otwartej i twórczej atmosfery podczas zajęć lekcyjnych.
- 2) Dobranie strategii nauczania w zależności od potrzeb danego ucznia.
- 3) Indywidualizowanie i różnicowanie pracy na lekcji oraz podczas zajęć pozalekcyjnych.
- 4) Stosowanie nowoczesnych metod i formy aktywizujących.
- 5) Opieranie nauczania na innowacjach i eksperymentach, autorskich programach, nowych narzędziach i ciekawych sposobach prowadzenia lekcji.
- 6) Wykorzystywanie nowoczesnych technologii informacyjnych (np. e-learning jako metodę wspomagającą realizację projektów, samokształcenia i nauczania).
- 7) Uczenie twórczego rozwiązywania problemów.
- 8) Motywowanie uczniów do samodzielności i podejmowania inicjatyw.
- 9) Stopniowe zwiększanie wymagań, jednak nie przekraczające możliwości ucznia.
- 10) Utrzymywanie wysokiego poziom stawianych uczniowi zadań i zapewnianie sensowności zajmowania się nietypowymi zadaniami, ćwiczeniami, doświadczeniami, badaniami, projektami.
- 11) Stawianie wysokich realistycznych oczekiwań, co do osiągnięć ucznia uzdolnionego.
- 12) Zachęcanie do korzystania z rozmaitych zajęć pozalekcyjnych w celu rozwijania zainteresowań oraz aktywności poznawczej dzieci uzdolnionych.
- 13) Tworzenie okazji do swobodnego wyboru zadań trudniejszych, samodzielnych decyzji o podejmowaniu dodatkowych zadań.
- 14) Zwiększanie wymagań, co do zrozumiałości, ścisłości i trafności wypowiedzi.
- 15) Zachęcanie do konfrontacji wiedzy w konkursach i olimpiadach, połączone z pomocą w przygotowaniu się do nich.
- 16) Wskazywanie dodatkowych źródeł wiedzy, zachęcanie do czytania fachowej literatury.
- 17) Rozszerzanie i pogłębianie treści nauczania.
- 18) Umożliwianie indywidualnego toku nauki z poszczególnych przedmiotów lub przenoszenie do klas programowo wyższych.

XIII. PRZYKŁADOWE SPOSOBY STYMULOWANIA ROZWOJU UCZNIÓW

- konkursy, zawody, turnieje itp. o różnym zasięgu
- koła zainteresowań i przedmiotowe
- praca na rzecz organizacji szkolnych
- wykonywanie prac twórczych (albumy, prace plastyczne, pomoce dydaktyczne, redagowanie gazetki szkolnej, opracowywanie referatów, itp.)
- spotkania z ciekawymi ludźmi (ludzie sukcesu, poeci, pisarze, itp.)
- udział w Szkolnym Dniu Talentów, przedstawieniach teatralnych, uroczystościach szkolnych, apelach itp.
- wycieczki inspirujące do pracy twórczej (lekcje muzealne, wystawy, „zielone szkoły”, wycieczki dydaktyczne, obozy naukowe, itp.)
- specjalistyczne zajęcia pozaszkolne (np. w domu kultury, szkole językowej, szkole muzycznej, itp.)
- udział w pracach ośrodków kulturalnych (spektaklach, nagraniach, zespołach tanecznych i muzycznych, itp.)
- przydzielanie uczniom specjalnych ról (asystent, lider grupy zadaniowej, itp.)
- prowadzenie przez uczniów fragmentów lekcji (czasami przygotowanie całej lekcji)
- liga zadaniowa – cotygodniowa lista zadań do samodzielnego rozwiązania
- udział w szkolnych projektach, kursach e-learningowych, warsztatach, wykładach, wieczorkach, itp.
- samodzielne opracowywanie przez uczniów różnych zagadnień
- konsultacje indywidualne z nauczycielami

XIV. SPOSOBY PROMOWANIA I NAGRADZANIA UCZNIÓW UZDOLNIONYCH

- informowanie na bieżąco szkolnej społeczności o sukcesach ich koleżanek i kolegów w czasie apeli
- zawieszanie na tablicy na korytarzu zdobytych przez uczniów dyplomów
- eksponowanie nazwisk i zdjęć stypendystów w gablocie szkolnej
- publikowanie nazwisk laureatów konkursów w szkolnej gazetce, na stronie internetowej szkoły, w prasie lokalnej, itp.

- organizowanie wystawek prac uczniów w szkole oraz w innych miejscach publicznych (np. domy kultury, biblioteki publiczne, itp.)
- występy laureatów konkursów i przeglądów na imprezach szkolnych i pozaszkolnych
- prezentowanie twórczości artystycznej uczniów dla rodziców i zaproszonych gości
- prezentacja dorobku uczniowskiego w czasie Szkolnego Dnia Talentów (m. in. Szkolny Przegląd Talentów)
- udział zwycięzcy Szkolnego Przeglądu Talentów w Skierniewickim Przeglądzie Młodych Talentów „Ale Talent”
- możliwość zaprezentowania przez uczniów swoich ciekawych zainteresowań i pasji oraz autorskich prac uczniów w gazetce „Szkoleś”, na gazetkach ściennych
- przyznawanie uczniom tytułów mistrzowskich w ramach Szkolnego Konkursu „SUPER TALENTY”
- nagradzanie uczniów zgodnie z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania (stypendia pieniężne, nagrody książkowe, dyplomy)
- informowanie rodziców o sukcesach ich dziecka na zebraniach z rodzicami
- wręczanie listów pochwalnych dla rodziców

XV. WSPARCIE PSYCHOLOGICZNE I FINANSOWE DLA UCZNIĄ UZDOLNIONEGO

- Otoczenie uczniów opieką psychologiczno-pedagogiczną.
- Typowanie i zgłaszanie uczniów do stypendiów (szkolnych, Prezydenta Miasta Skierniewice, ogólnopolskich).
- Przyznanie przez Radę Rodziców (w uzasadnionych przypadkach) pomocy finansowej/ rzeczowej dla ucznia uzdolnionego.

XVI. REALIZATORZY PROGRAMU I ICH ZADANIA

Program realizować będą pracownicy szkoły: Dyrektor szkoły, Wicedyrektorzy szkoły, Zespół ds. wspierania uczniów uzdolnionych, lider zdolności, opiekun ucznia uzdolnionego, nauczyciele, wychowawcy, pedagog szkolny, psycholog szkolny, bibliotekarz szkolny, uczniowie.

ZADANIA DYREKTORA I WICEDYREKTORÓW SZKOŁY

- Współpraca z organem prowadzącym i nadzorującym szkołę w zakresie planowania działań rozwijających uzdolnienia uczniów.
- Wzbogacanie oferty zajęć pozalekcyjnych – tworzenie kół zainteresowań, rozwijających poszczególne uzdolnienia, zgodnych z zapotrzebowaniem uczniów i rodziców.
- Stwarzanie nauczycielowi możliwości pogłębiania swojej wiedzy w zakresie pracy z uczniem uzdolnionym.
- Inicjowanie i wspieranie przedsięwzięć edukacyjnych, innowacji wzbogacających ofertę dydaktyczną szkoły.
- Współpraca z rodzicami, Radą Rodziców, środowiskiem, władzami lokalnymi i organizacjami wspomagającymi szkołę w działaniach skierowanych na wspieranie uzdolnień.
- Pozyskiwanie funduszy na rzecz pracy z uczniami uzdolnionymi.
- Promowanie osiągnięć uczniów uzdolnionych na terenie miasta.
- Promowanie nauczycieli podejmujących pracę z uczniami uzdolnionymi osiągającymi wyróżniające efekty swojego działania.
- Przyznawanie uczniowi uzdolnionemu indywidualnego toku lub programu nauki.
- Przydzielanie uczniowi uzdolnionemu nauczyciela – opiekuna.
- Wzbogacanie szkoły w nowoczesne środki dydaktyczne.

ZADANIA LIDERA ZDOLNOŚCI

- Koordynowanie pracą Zespołu ds. wspierania uczniów uzdolnionych
- Opracowanie, monitoring, ewaluacja i modyfikacja Szkolnego Programu Wspierania Uczniów Uzdolnionych.
- Przedstawienie Radzie Pedagogicznej i Radzie Rodziców projektu programu.
- Opracowanie harmonogramu działań w ramach Szkolnego Programu Wspierania Uczniów Uzdolnionych na dany rok szkolny.
- Wspieranie nauczycieli w identyfikacji oraz pracy z uczniami uzdolnionymi.
- Koordynowanie wydarzeń szkolnych związanych z działaniami podejmowanymi na rzecz ucznia uzdolnionego.

- Bieżące informowanie nauczycieli i uczniów o aktualnych działaniach szkoły i środowiska w zakresie rozwijania uzdolnień.
- Podejmowanie współpracy z różnymi instytucjami w celu poszerzenia oferty zajęć na rzecz ucznia uzdolnionego.
- Monitorowanie działań promowania uczniów uzdolnionych na terenie szkoły i poza nią.
- Udział w szkoleniach dotyczących pracy z uczniem uzdolnionym i dzielenie się zdobytą wiedzą.
- Stała współpraca z Ośrodkiem Rozwoju Edukacji w zakresie tworzenia systemu pracy z uczniem zdolnym w ramach sieci „Szkół Odkrywców Talentów” oraz z Wojewódzkim Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w ramach projektu Mapa Talentów.
- Prowadzenie dokumentacji dotyczącej realizacji SPWUU (Szkolna Baza Uczniów Uzdolnionych).
- Promocja programu w środowisku, poszukiwanie funduszy na rzecz pracy z uczniami zdolnymi oraz wspierania ich w szkole.

ZADANIA ZESPOŁU DS. WSPIERANIA UCZNIÓW UZDOLNIONYCH

- Pomoc w opracowaniu, ewaluacji i modyfikacji Szkolnego Programu Wspierania Uczniów Uzdolnionych oraz harmonogramu działań w ramach SPWUU na dany rok szkolny.
- Przeprowadzenie diagnozy oczekiwań uczniów i ich rodziców pod kątem nowego roku szkolnego w kierunku zapewnienia uczniom optymalnych warunków do rozwijania zainteresowań.
- Kwalifikowanie ucznia do objęcia SPWUU.
- Promowanie uczniów uzdolnionych w szkole i w środowisku lokalnym.
- Pozyskanie i udostępnienie informacji uczniom na temat zajęć pozaszkolnych organizowanych przez lokalne instytucje zewnętrzne.
- Pomoc w realizacji różnych działań w zakresie rozwijania uzdolnień (np. Szkolny Dzień Talentów).
- Przeprowadzenie Szkolnego Konkursu „SUPER TALENTY”.
- Prowadzenie zakładki „Odkrywamy talenty” na stronie internetowej SP nr 2.
- Pomoc w założeniu i prowadzeniu Szkolnej Bazy Uczniów Uzdolnionych.

- Udział w szkoleniach i pogłębianie wiedzy w zakresie pracy z uczniem zdolnym.

ZADANIA NAUCZYCIELI - OPIEKUNÓW UCZNIÓW UZDOLNIONYCH

- Ustalenie z uczniem zasad współpracy.
- Świadome kierowanie rozwojem ucznia uzdolnionego.
- Pełnienie roli konsultanta i wspieranie ucznia w rozwijaniu jego uzdolnień.
- Dobór form i metod pracy z uczniem uzdolnionym.
- Kierowanie ucznia na zajęcia pozalekcyjne.
- Zachęcanie i przygotowanie ucznia do udziału w konkursach, zawodach, itp.
- Przygotowanie ucznia do zaprezentowania jego umiejętności w czasie Szkolnego Dnia Talentów (występ, wytwory pracy ucznia, itp.)
- Współpraca z wychowawcą ucznia, pedagogiem, psychologiem, innymi nauczycielami ucznia oraz jego rodzicami w celu rozwijania jego uzdolnień.
- Przekazywanie na bieżąco Zespołowi ds. wspierania uczniów uzdolnionych informacji o uzyskanych osiągnięciach ucznia uzdolnionego.
- Zapoznanie uczniów z regulaminem Szkolnego Konkursu „SUPER TALENTY” oraz motywowanie ich do pracy nad uzyskaniem tytułu mistrzowskiego.
- Przyznawanie punktów uczniom zgodnie z regulaminem Szkolnego Konkursu „SUPER TALENTY”.
- Potwierdzanie podpisem osiągnięć ucznia na jego Karcie uczestnika Szkolnego Konkursu „SUPER TALENTY” .

ZADANIA WYCHOWAWCY

- Nominacja ucznia uzdolnionego w klasie.
- Przeprowadzenie ankiet wśród uczniów i ich rodziców pod kątem nowego roku szkolnego w kierunku zapewnienia uczniom optymalnych warunków do rozwijania zainteresowań.
- Zebranie informacji o uczniach pod kątem ich szczególnych zainteresowań (Ankieta dla rodziców uczniów klas I-„*Zainteresowania i pasje mojego dziecka*” oraz ankieta dla uczniów klas II - VI –„*Moje zainteresowania i pasje*”).

- Zapoznanie rodziców z SPWUU i działaniami podejmowanymi przez szkołę w celu rozwijania uzdolnień uczniów.
- Powiadomienie rodzica o zakwalifikowaniu jego dziecka do SPWUU oraz o przyznanym mu opiece.
- Informowanie rodziców o możliwościach rozwijania uzdolnień dziecka w szkole i poza szkołą.
- Wyrażanie uznania dla osiągnięć ucznia uzdolnionego i prezentacja ich na forum klasy oraz podczas zebrań z rodzicami.

ZADANIA WYCHOWAWCÓW ŚWIETLICY

- Kształtowanie postawy twórczej, rozwijanie wyobraźni i poczucia estetyki.
- Rozwijanie uzdolnień artystycznych podopiecznych.
- Pobudzanie kreatywnego myślenia.
- Uwzględnienie potrzeb ucznia uzdolnionego w programie pracy świetlicy.

ZADANIA OPIEKUNÓW SAMORZĄDU UCZNIOWSKIEGO

- Zachęcanie uczniów do pełnienia funkcji społecznych na terenie szkoły i poza nią.
- Opieka nad uczniami uzdolnionymi społecznie.
- Włączenie Samorządu Uczniowskiego do współpracy w rozwijaniu uzdolnień i promocji uczniów.

ZADANIA PEDAGOGA I PSYCHOLOGA SZKOLNEGO

- Pomoc w diagnozowaniu uzdolnień uczniów.
- Współpraca z Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną.
- Objęcie opieką psychologiczno-pedagogiczną uczniów uzdolnionych.
- Udzielanie wsparcia rodzicom uczniów uzdolnionych (np. w formie konsultacji).

ZADANIA BIBLIOTEKARZA SZKOLNEGO

- Gromadzenie materiałów bibliotecznych dotyczących pracy z uczniem uzdolnionym.

- Pomoc w poszukiwaniu literatury oraz innych materiałów niezbędnych uczniom biorącym udział w konkursach szkolnych i pozaszkolnych.
- Włączanie się w szkolne inicjatywy promujące talenty i pasje uczniowskie.

ZADANIA RODZICÓW / PRAWNYCH OPIEKUNÓW

- Nominacja ucznia uzdolnionego.
- Wspieranie i motywowanie swojego dziecka do ciągłego rozwoju.
- Poszerzanie własnej wiedzy na temat wspierania dziecka uzdolnionego, rozwijania jego zainteresowań i talentów.
- Stała współpraca z wychowawcą klasy, nauczycielami, opiekunem ucznia uzdolnionego, pedagogiem i psychologiem szkolnym w zakresie rozwijania uzdolnień własnego dziecka.
- Stały kontakt z psychologiem szkolnym, jeśli wymaga tego sytuacja ucznia.
- Uczestniczenie w warsztatach i szkoleniach dla rodziców uczniów uzdolnionych.

ZADANIA RADY RODZICÓW

- Przyznawanie (w uzasadnionych przypadkach) pomocy finansowej/materialnej dla ucznia uzdolnionego.
- Udzielanie wsparcia finansowego (w marę możliwości) na działalność rozwijającą uzdolnienia uczniów (np. warsztaty dla uczniów uzdolnionych, wycieczki, itp.)

ZADANIA UCZNIÓW

- Uczestniczenie w zajęciach pozalekcyjnych z poczuciem odpowiedzialności za wyniki swojej pracy.
- Udział w konkursach szkolnych i pozaszkolnych i dążenie do osiągnięcia sukcesu.
- Udział w Szkolnym Dniu Talentów.
- Udział w Szkolnym Konkursie SUPER TALENTY (wypełnianie karty uczestnika).
- Samodzielna praca nad pogłębianiem wiedzy i umiejętności z danej dziedziny.

XVII. NASZE OCZEKIWANIA

- Wyłonienie wśród uczniów naszej szkoły wszystkich uczniów uzdolnionych i objęcie ich SPWUU.
- Stworzenie takich warunków w szkole, aby wszyscy uczniowie uzdolnieni mogli rozwijać swoje pasje i osiągać sukcesy na miarę swoich możliwości.
- Rozwinięcie w uczniach postaw twórczych oraz świadomości za rozwój swoich zainteresowań i uzdolnień.
- Osiąganie wysokich wyników w konkursach, zawodach, itp. szkolnych i pozaszkolnych.
- Wymiana doświadczeń z innymi szkołami wspierającymi uzdolnienia oraz zdobycie nowych.
- Zintensyfikowanie współpracy z rodzicami oraz Radą Rodziców w celu promowania uczniów uzdolnionych
- Wypromowanie szkoły w środowisku lokalnym i nie tylko, jako szkoły wspierającej uzdolnienia uczniów.

XVIII. DOKUMENTACJA DOTYCZĄCA REALIZACJI SPWUU

1) Zakładka na stronie internetowej SP nr 2 - „Odkrywamy talenty”.

Zawartość tej zakładki służy wymianie doświadczeń pomiędzy szkołami należącymi do sieci „Szkół Odkrywców Talentów” dotyczącej wspierania i rozwijania zainteresowań. Znajdują się w niej informacje o bieżących działaniach szkoły na rzecz wspierania uzdolnień oraz o osiągnięciach i sukcesach uczniów naszej szkoły, a także przydatne informacje dla uczniów, rodziców i nauczycieli dotyczące tego zagadnienia.

- 2) Szkolna Baza Uczniów Uzdolnionych - dokumentacja prowadzona przez lidera zdolności zawierająca:
- *Spis zainteresowań uczniów*
  - *Wykaz uczniów uzdolnionych w danym roku szkolnym*
  - *Karty zgłoszeń uczniów do SPWUU*
  - *Karty Uczniów Uzdolnionych*
  - Dokumentacja dotycząca Szkolnego Konkursu SUPER TALENTY
    - ✓ *Karty uczestników Szkolnego Konkursu SUPER TALENTY*
    - ✓ *Wykaz uczniów biorących udział w Szkolnym Konkursie SUPER TALENTY*
- 3) Wykaz instytucji, stowarzyszeń, itp. działających na rzecz wspierania uczniów uzdolnionych oraz sposób nawiązanej współpracy.
- 4) Gazetki ścienne na korytarzu poświęcone eksponowaniu działań na rzecz rozwijania uzdolnień oraz osiągnięć i sukcesów uczniów.

XIX. MONITORING I EWALUACJA

Monitoring będzie polegał na systematycznym zbieraniu i rejestrowaniu danych wynikających z realizacji Szkolnego Programu Wspierania Uczniów Uzdolnionych. Umożliwi bieżącą weryfikację tempa i korygowanie podejmowanych działań, znacznie zwiększając elastyczność projektu oraz jego efektywność.

Rejestrowanie danych polegać będzie głównie na:

- prowadzeniu dokumentacji dotyczącej realizacji SPWUU
- dokumentowaniu realizacji zajęć pozalekcyjnych, ITN, IPN w dziennikach zajęć dodatkowych
- sporządzaniu zbiorczych półrocznych zestawień wszystkich sukcesów odniesionych przez uczniów w ramach każdego przedmiotu
- gromadzeniu informacji dotyczących pozostałych działań podejmowanych przez szkołę na rzecz ucznia uzdolnionego (np. w ramach promocji jego osiągnięć)
- prowadzeniu rejestru stypendystów

- sporządzeniu listy szkoleń i warsztatów, w których wzięli udział nauczyciele
- określeniu sposobów i form udzielenia wsparcia dla rodziców

Zebrane dane stanowią punkt wyjścia do ewaluacji programu. Wyniki ewaluacji będą wnikliwie analizowane, co pozwoli Zespołowi ds. wspierania uczniów uzdolnionych na wyciągnięcie wniosków na temat dalszej pracy w ramach Szkolnego Programu Wspierania Uczniów Uzdolnionych oraz wprowadzanie do niego modyfikacji.

Szkolny Program Wspierania Uczniów Uzdolnionych został przyjęty uchwałą Rady Pedagogicznej z dn. 30.08.2013 r. w porozumieniu z Radą Rodziców.

